GHID IL-HAMSIN - PENTEKOSTE (2022) NISHRU, NISHRU, NISHRU GHALL-ISPIRTU S-SANTU!

Contributed by Frans Galea
Saturday, 04 June 2022

Din
hija il-Liturgija ta' Ghid il-Hamsin - Pentekoste (2022) bi hsibijiet min Joe Rapa.

Il-Festa kbira ta’ G'id il-&amsin, (bil-Grieg: Pentekoste), hi festa ferm antika u b'all-Festa tal-G'id g'andha g'eruq qodma, anke agrikoli, meta l-bniedem kien jiddependi g'al kollox mill-frott tal-art li kien ji|ra’ hu stess.
Fil-bidu kienet festa ta’ radd il-'ajr lil Alla g'all-'sad li kien ikun fl-aqwa tieg'u f’dan i|-|mien. Imma I|rael g'araf ibiddel it-tifsira tal-festi tieg'u skont l-Istorja tieg'u li fiha hu ra lil Alla ja'dem, !arrab il-Pre|enza, ix-Xekinah ta’ Alla fil-qalba tieg'u. L-G'id ukoll kien festa agrikola, imma meta I|rael !ie ma'ru! minn Alla mill-E!ittu fi |mien l-G'id, din saret il-Festa tal-miraklu enormi li Alla kien wettaq mieg'u. L-istess !ara lil G'id il-&amsin, g'ax madwar 'amsin jum wara l-'ru! mill-E!ittu, I|rael waqqaf il-kampijiet tieg'u f’ri!lejn il-Muntanja Sinaj.

Kien hawn li I|rael !arrab it-tieni manifestazzjoni tal-Im'abba ta’ JHWH g'alih. Kien hawn li I|rael da'al f’Patt mal-Mulej u g'araf li hu kien il-poplu mag'|ul tal-&allieq minn fost il-popli kollha. Dan il-Patt kien li ta lil dan il-Poplu identità mill-aqwa, karattru mibni fuq il-Li!i li Mosè waslilhom, l-G'axar Kelmiet tal-&ajja, li l-Mulej tah, waqt li rwiefen, nirien, daqq ta’ trombi misterju|i, u terremoti urew f’g'ajnejn il-poplu l-qawwa ta’ Alla u xejn dg'ajfa tal-bniedem. Minn dak in-nhar il-Pentekoste saret il-Memorjal tal-Patt ma’ Alla, il-Festa tal-Kelma, tar-rimblu tat-Torah.

G'al-Lhud il-festi kollha kienu Memorjal ta’ xi 'a!a jew o'ra, u din it-tradizzjoni wirtitha l-Knisja, anke jekk ftit li xejn tinfiltra fost il-poplu. Memorjal huwa meta int ti elebra 'a!a misterju|a li tkun !rat qabel imma qed ter!a ti!ri waqt li qieg'ed ti elebraha. E|empju prim ta’ dan g'andna l-Ewkaristija, li waqt lil l- emg'a ti elebra l-Misteru tal-G'id ta’ Kristu, il-Mewt u l-Qawmien tieg'U, dawn jer!g'u ji!!eddu, jse''u g'al darb’o'ra misterjo|ament dak il-'in stess u jer!g'u jintreb'u l-Merti kollha li

Kristu reba' g'alina meta g'ex f’!ismu stess l-G'id, fuq elfejn sena ilu.

F’G'id il-&amsin, I|rael jg'ix mill-!did, b'all donnu qed ise'' issa,
l-g'a|la tieg'u b'ala l-poplu ta’ Alla.
Imma din l-G'a|la l-Mulej fil-&niena mmensa tieg'U firixha fuq il-!nus
kollha mal-wasla tal-Messija. Hekk kif
f’G'id il-&amsin I|rael intrabat f’Patt li bih sar il-Poplu ta’ Alla, fl-istess
Festa, Alla waqqaf il-Knisja, il-Poplu did mifdi minnU. Fejn qabel ir-rahan tal-Patt kienet il-Li!i
li l-bniedem malajr induna li ma jistax jobdiha bis-sa''a tieg'u ta’ bniedem
dg'ajjef, issa r-rahan il-!did huwa l-Ispirtu s-Santu li jag'ti &ajja dida,
Natura dida, kapa ità, li qabel il-bniedem ma kellux, li jag'mel ir-rieda
tal-Missier. G'alhekk illum, il-Poplu
miksub minn Kristu, li jemmen fi Kristu u fl-G'id tieg'U, jer!a’ g'ix dan
il-Memorjal sublimi tal-in|ul tal-Ispirtu fuq l-a'wa-membri tal-Knisja.

Issa nafu tajjeb li l-Ispirtu s-Santu ma nistg'ux norbtuh biss ma’ din
il-Festa. Hu ja'dem il-'in kollu, lejl u nhar u s-sena kollha, minn
!enerazzjoni g'all-o'ra. Hu jmiss
il-qlub tal-bnedmin u jrattabhom biex jilqg'u il-Grazzja tieg'u. Imma b’mod partikulari l-Knisja tatina l-parir
siewi li nishru iktar minn qatt qabel f’din il-festa, f’dan il-Memorjal. Min jishar u jittallab, u jixxennaq
g'all-Ispirtu, u jissie'eb fil-Litur!ija jew f’xi Velja, fejn din issir, allura
jista’ j!arrab xi jfisser Memorjal.
L-Ispirtu lkoll 'adnih fil-Mag'mudija u !ie kkonfermat fina iktar tard
mill-Isqof. Imma dan ma jfixkilx
mill-istennija tan-Nisrani g'all-infuzjoni !dida, dejjem akbar tal-Ispirtu
s-Santu f’&ajtu. Hemm pro ess dejjiemi
ta’ dak li se'' fil-Mag'mudija. Din trid tikber matul &ajjitna. L-istess l-Ispirtu li r ivejna b'ala
|errieg'a.

Il-Profeti !a kienu 'abbru minn qabel li g'ad jasal |mien meta l-Mulej ma
jiktibx il-Li!i tal-&ajja fuq it-twavel tal-!ebel b'alma g'amel fl-ewwel G'id
il-&amsin, i|da f’la'am qalb il-bniedem.
L-esperjenza kollha ta’ I|rael g'allmitu li l-Li!i ma tistax ting'ax
mill-bniedem jekk ma jsirx umli, j'abbat fuq sidru li hu midneb min-natura
tieg'u, u jittallab ming'and Alla l-Ispirtu tieg'U li jag'mlu kapa i li jg'ix
mhux biss il-Li!i ta’ Mosè i|da dak li hu aktar impossibbli: id-Diskors
tal-Muntanja. Hu ar li din il-'a!a
sse'' meta l-bniedem jitwieled mill-!did fl-Ispirtu, kif jg'id il-Van!elu; meta
l-Ispirtu jsir fih g'ajn tnixxi ilma tal-&ajja !ewwa fih.

L-Appostli n!abru mal-Ver!ni Marija Omm esù fi -
enaklu biex ji elebraw
matul il-lejl il-Velja ta’ din il-Festa. Ekku, I|rael kien ji elebra l-festi
mportanti tieg'u matul il-lejl biex jo'ro! iktar ar is-sinjal ta’ poplu li qed
jistenna lil Alla li jg'addi. Din
it-tieni manifestazzjoni tal-Ispirtu tal-Mulej, aqwa sa'asitra minn dik
tas-Sinaj, saret fi -
enaklu ta’ erusalemm.
Kien filg'odu, fi tmiem il-Velja tag'hom, li dawn it-tnax il-ra!el saru

nies !odda, waqt li riefnu g'e||e| id-dar u nirien dehru fuqhom, l-istess
sinjali li kienu dehru fuq is-Sinaj.
Huma saru Knisja! Twieldet
il-Knisja, li hi l- emg'a tan-nies li fihom jg'ammar l-Ispirtu s-Santu bid-doni
kollha tieg'u. Din hi s-Setg'a qawwija
tal-Ispirtu s-Santu. M’hawn xejn li fl-univers ma'luq jisboq lilu g'all-Qawwa
tieg'u. &add ma jista’ jibdel qalb
il-bniedem b'all-Ispirtu s-Santu. Hu
biss jibdel il-blat f’la'am tari tal-qalb.

Xi jfisser dan? L-Ispirtu s-Santu
jag'milna wlied Alla. Smajniha 'afna
drabi din! Ulied Alla huma dawk li
g'andhom l-istess natura ta’ Alla, 'bieb intimi ta’ Alla, qaddisin. L-Ispirtu s-Santu jag'tina s-setg'a li n'obbu
fil-qjies ta’ Alla. Jekk din tidhirlek
li hi esa!erazzjoni, tinkwetax. Dan hu
xog'ol Alla mhux xog'olok. A'na
l-bnedmin in'obbu f’sura limitata 'afna, g'ax min'abba l-bi|a’ li g'andna mill-Mewt,
meta l-ie'or, bid-difetti tieg'u, jag'mlilna l-'sara, joqtolna, ma nistg'ux
in'obbuh, irridu nag'mlu vjolenza kontrih, !ustizzja. “G'andu b|onn jitg'allem!” ng'idu. Ma
nistg'ux in!erg'uh g'ax qed jeqridna.
G'alhekk in-nies tirrabbja; titla’ l-Qorti; mi!!ew!in jiddivorzjaw, g'ax
ma jifil'ux din l-arja ta’ theddida f’&ajjithom.

Ir-reli!jonijiet kollha tad-dinja huma mdeffsin f’din il-qag'da skont
in-natura ta’ Adam. Huma jippruvaw
jikkontrollaw lill-bniedem bla ma jag'tuh tama ta’ bidla fl-atta!!jementi
tieg'u. In-novità kbira
tal-Kristjane|mu, li wettaq esù Kristu, Alla mlibbes la'am il-bniedem, hija li
meta l-vjolenza, it-theddid, ir-rabja, l-in!ustizzja tan-nies waqg'et fuqU, Hu
ma waqafx g'al dan kollu, ma ddefendiex ru'u quddiem dan kollu, imma 'a fuqu
d-dnub tad-dinja, u d-dnub tad-dinja miet fiH, baqa’ fiH. Inkiser i - irku ta’ in!ustizzja-tpattija,
in!ustizzja-tpattija. Dehret Im'abba
!dida fuq il-pjaneta li ta'sad u tissorprendi.
Il-Li!i kienet tg'id li min jidneb 'aqqu l-kastig, sikwiet il-Mewt. Imma fi Kristu, Alla wie!eb g'ad-Dnub kollu
tal-umanità billi 'a fuqu l-kastig tal-Li!i biex il-bniedem jiskansaha. Dan hu l-Ispirtu s-Santu. U l-Missier qajjem lil-Ibnu
maqtul mid-Dnub
tieg'i u tieg'ek u g'amlu dan l-Ispirtu s-Santu li jitferrex fuq dawk kollha li
jemmnu fiH. Hekk dan il-Misteru ta’
M'abba lejn l-g'adu huwa l-Ispirtu s-Santu li jinfirex fi qlub dawk li jriduH.

In-nies li huma ma'ruqa min-Nar tal-Ispirtu s-Santu, l-'in kollu jinter edu
g'ad-dinja l-istess kif g'amel l-Iben fiq is-Salib. In-Nisrani itkarrab quddiem Alla favur
l-g'adu tieg'u u jg'idlu: “Missier, tg'oddulhomx dan id-dnub! Ma jafux x’inhuma jag'mlu! A'frilhom!”
Dan hu t-twettiq tal-Li!i li qabel ma kienx possibbli, i|da li issa
tidher fost il-bnedmin permezz tal-Ispirtu s-Santi mixtri g'alina mill-Merti
ta’ Kristu. Dan hu ttwettiq
tat-Torah. Dan hu l-Fer'.

X’'in tiftakar li lkoll kemm a'na g'andna |-|errieg'a ta’ dan l-Ispirtu
qalbieni mog'ti lilna bi Grazzja fil-Mag'mudija, tistag'!eb tassew! Iktar kemm tikber din i|-|errieg'a qaddisa
!ewwa fina bl-g'ajnuniet li tag'tina l-Knisja, bis-smig' tal-Kelma,
bis-Sagramenti u affarijiet o'ra, iktar tikber fina l-konvinzjoni li l-Mewt ma
tistax toqtolna g'ax Kristu reb'ilha.
Iktar kemm insir parti minn Kristu, ingastati fih b’Mag'mudija dejjem
tikber, iktar a'na hielsa mill-bi|a’ tal-Mewt.
Dak li nafu li mhux se jeqridna ma jbe||ag'nix aktar. Malli nfiqu mill-bi|a tal-Mewt fil-!ewwiei tag'na,
allura nieqfu milli nkunu egoisti, ninsew lilna nfusna g'ax mhemmx g'alfejn
tiddefendi ru'ek iktar, u no'or!u lejn l-“ie'or” li g'andu b|onna, li g'andu
b|onn il-Ma'fra tag'na. Ise'' il-G'id
fina!

Kull min i'obb fil-qies ta’ Kristu ma jmut qatt. Kristu hu &aj g'al dejjem g'ax hu din
l-Im'abba. Dan hu mwieg'ed lilna b’mod solenni
minn Alla. Huwa g'alhekk li
l-Kristjane|mu, il-Knisja, huma aktar minn “reli!jon”. G'ax ir-reli!onijiet kollha, anke dik Lhudija
li fiha trabba esù, jisstrie'u fuq il-bniedem, fuq il-qawwa tieg'u. Hu veru li jitlob l-g'ajnuna ta’ Alla, imma
fl-a''ar mill-a''ar hu jrid ikun biex ikun !ust, biex isalva. Imma Kristu !ie biex i arrat il-Purtiera
'oxna li kienet tg'atti d-dehra tal-Verità u ndunajna li mhux iktar b’xi sforz
soprannaturali tag'na, mhux bil-ponnijiet tag'na, li jista’ jkollna dan l-Ispirtu,
imma b’Talba umli, mimlija sabar u persistenza, biex il-Mulej jag'tina l-istess
Spirtu tieg'u. U l-bniedem jinbidel
f’Alla! Dan hu l-Ispirtu s-Santu! esù tela’ fis-Sema u qieg'ed 'dejn
il-Missier joffri l-pjagi tieg'U b’inter essjoni g'al kull min jixxennaq dan
l-Ispirtu.

Il-Litur!ija tal-Kelma tal-lum:

Qari I

Imtlew ilkoll bl-Ispirtu s-Santu.

Atti 2, 1-11

Qari mill-Ktieb
tal-Atti tal-Appostli

Meta wasal jum G'id il-&amsin, huma kienu lkoll
flimkien f’post wie'ed. F’daqqa wa'da !ie mis-sema 'oss b'al ta’ ri' qawwi, u
mela d-dar kollha fejn kienu qeg'din. U dehrulhom ilsna qishom tan-nar, li
tqassmu u qag'du fuq kull wie'ed minnhom. Imtlew ilkoll bl-Ispirtu s-Santu u
bdew jitkellmu b’ilsna o'ra, skont ma l-Ispirtu kien jag'tihom li jitkellmu.

F’ erusalemm kien hemm xi Lhud, nies twajba minn
kull nazzjon li hawn ta't is-sema. Malli nstama’ dan il-'oss, in!abret kotra
kbira, ilkoll im'awdin g'ax kull wie'ed minnhom kien jismag'hom jitkellmu
bl-ilsien tieg'u. Miblug'in u mistag'!bin, bdew jg'idu: “Dawn li qeg'din
jitkellmu mhumiex ilkoll mill-Galilija? Mela kif kull wie'ed minna qieg'ed
jismag'hom jitkellmu bi lsien art twelidu? Partin, Medin u G'elamin, nies
mill-Mesopotamja, mil-Lhudija, mill-Kappado ja, minn Pontu, mill-Asja,

mill-Fri!ja, mill-Pamfilja, mill-E!ittu, mill-in'awi tal-Libja madwar
ireni,
nies li !ew minn Ruma, kemm Lhud u kemm prosèliti, o'rajn minn Kreta u G'arab,
a'na lkoll qeg'din nisimg'uhom ixandru bl-ilsna tag'na l-g'e!ubijiet ta’ Alla!”

Il-Kelma tal-Mulej

R/. Irroddu 'ajr lil Alla

Salm Responsorjali

Salm 103 (104), 1ab.24a .29b -30.31.34

R/. (30): Ibg'at l-Ispirtu tieg'ek, Mulej, u !edded
il-wi   tal-art

jew

R/. Hallelujah, hallelujah, hallelujah

Bierek ru' tieg'i, lill-Mulej!

Mulej, Alla tieg'i, inti kbir bil-bosta!

Kemm huma kotrana l-g'emejjel tieg'ek, Mulej!

Mimlija l-art bil-'lejjaq tieg'ek. R/.

Jekk te'dilhom nifishom, imutu,

u lejn it-trab jer!g'u jmorru.

Malli tibg'at in-nifs tieg'ek, jin'olqu,

u inti !!edded il-wi   tal-art. R/.

Jibqa’ seb' il-Mulej g'al dejjem!

Jifra' il-Mulej bl-g'emejjel tieg'u!

&a tog'!bu l-g'anja tieg'i,

g'ax jiena fil-Mulej l-hena tieg'i. R/.

Qari II

Dawk kollha li jmexxihom l-Ispirtu ta’ Alla huma wlied Alla.

Rum 8, 8-17

Qari mill-ittra ta’
San Pawl Appostlu lir-Rumani

&uti, dawk li jg'ixu skont il-!isem ma jistg'ux
jog'!bu lil Alla. Issa intom ma intomx ta't il-'akma tal-!isem, imma
tal-Ispirtu, ladarba hemm l-Ispirtu ta’ Alla jg'ammar fikom. Jekk xi 'add ma
g'andux fih l-Ispirtu ta’ Kristu, dan mhuwiex tieg'u.

Jekk Kristu jg'ammar fikom, g'alkemm il-!isem hu
mejjet min'abba fid-dnub, imma l-Ispirtu hu 'ajjitkom min'abba l-!ustizzja. Jekk
l-Ispirtu ta’ dak li qajjem lil esù mill-imwiet jg'ammar fikom, Alla
stess li qajjem lil Kristu mill-imwiet iqajjem g'all-'ajja wkoll il-!isem mejjet
tag'kom, bis-sa''a tal-Ispirtu li jg'ammar fikom.

Hekk mela, 'uti, a'na m’a'niex midjunin mal-!isem
biex ng'ixu skont il-!isem. G'ax jekk
tg'ixu skont il-!isem, tmutu; imma jekk tmewtu l-g'emil tal-!isem bl-Ispirtu,
tg'ixu. Dawk kollha li jmexxihom l-Ispirtu ta’ Alla huma wlied Alla. G'ax intom
ma r evejtux l-ispirtu li jwassalkom g'all-jasar biex ter!g'u taqg'u fil-bi|a’,
imma r evejtu l-Ispirtu li jag'mel minnkom ulied adottivi; u li bih a'na
nistg'u ng'ajtu: “Abbà! Missier!”. Dan l-Ispirtu jixhed
flimkien mal-ispirtu tag'na li a'na wlied Alla. Jekk a'na wlied, a'na wkoll
werrieta, werrieta ta’ Alla, werrieta ma’ Kristu: ladarba a'na nbatu mieg'u,
biex mieg'u nkunu gglorifikati.

Il-Kelma tal-Mulej

R/. Irroddu 'ajr lil Alla

Sekwenza

Spirtu s-Santu, ejja fina,

ra!! ta’ dawl qaddis ag'tina,

xerrdu f’ru'na mis-smewwiet.

Missier il-foqra tieg'ek,

inti !!ib id-doni mieg'ek,

tag'ni b’dawlek qalb l-ulied.

Inti l-aqwa fara! tag'na,

fik kull hena x'in tkun mag'na,

t'ossok few!a 'elwa r-ru'.

Fl-g'aja, lejn is-ser' twassalna;

jekk im'e!!a wisq, tra||anna;

mill-g'ajnejn tixxotta d-dmug'.

O dawl hieni ta’ qdusija,

nitolbuk li bik mimlija

tkun il-qalb ta’ kull fidil.

Ming'ajr dawlek li jmexxina

ebda 'ajr ma jkun hemm fina,

ebda safa fl-g'emil.

Naddaf kull fejn hemm it-tbajja’,

fejn hemm nixfa re!!a’ l-'ajja,

lill-mi!ru' ag'tih fejqan.

Rattab fina l-ebusija,

ag'ti lill-berdin b|ulija,

g'in fit-triq lil min be|g'an.

Ag'ti s-seba’ doni tieg'ek

lil min jimxi fidil mieg'ek

u li fik jistrie' kull 'in.

Ag'ti ’l kull virtù sabi'a

'las ta’ salvazzjoni s'i'a,

ag'ti l-!enna lit-tajbin.

Ammen. Hallelujah.

Akklamazzjoni qabel l-Evan!elju

Hallelujah. R/. Hallelujah

Ejja, Spirtu s-Santu,

imla l-qlub tal-fidili tieg'ek

u kebbes fihom in-nar ta’ m'abbtek.

R/. Hallelujah

Evan!elju

L-Ispirtu s-Santu jg'allimkom kollox.

 w 14, 15-16. 23b-26

Qari mill-Evan!elju
skont San wann

F’dak i|-|mien, esù qal lid-dixxipli tieg'u: “Jekk
t'obbuni, 'arsu l-kmandamenti tieg'i. U jiena nitlob lill-Missier, u hu
jag'tikom Difensur ie'or biex jibqa’ mag'kom g'al dejjem. Jekk xi 'add i'obbni,
i'ares kelmti, u Missieri j'obbu, u a'na ni!u u ng'ammru g'andu. Min ma
j'obbnix ma j'arisx kliemi. U l-kelma li qeg'din tisimg'u mhijiex tieg'i, imma
tal-Missier li bag'atni. G'edtilkom dan meta g'adni mag'kom. Imma d-Difensur,
l-Ispirtu s-Santu, li l-Missier jibg'at f’ismi, jg'allimkom kollox u jfakkarkom
dak kollu li g'edtilkom”.

Il-Kelma tal-Mulej

R/. Tif'ir lilek Kristu